

Acta Didactica Norge, 2007

Kjære lesere

Velkommen til den første utgaven av *Acta Didactica Norge*, det nye norske vitenskapstidsskriftet for fagdidaktikk og lærerutdanning! Det er gledelig å kunne markere at Norge nå for første gang får et fagfelleverdert tidsskrift som er felles for det brede fagdidaktiske feltet og lærerutdanningene. Tidsskriftet tar mål av seg til å bli et viktig forum for dokumentasjon og formidling av fagdidaktisk forskning og utviklingsarbeid.

Den første utgaven er ikke omfattende, men rommer likevel aktuelle bidrag som spenner vidt. Vi kan her presentere fem artikler og et debattinnlegg. I en invitert artikkel diskuterer Tomas Englund begrepet fagdidaktikk som uttrykk for det han kaller fagenes selektive tradisjoner. Han reiser spørsmålet om begrepet hindrer utviklingen av en dialogisk undervisning basert på ulike former for meningsfylt samhandling i klasserommet. Kanskje krever slik undervisning en overskridelse av det tradisjonelle pedagogiske og didaktiske språket, spør han.

Heid Leganger-Krogstad drøfter møtet mellom fag og politikk i utviklingen av læreplanen i KRL, et tema som har fått fornyet aktualitet etter dommen i *Den europeiske menneskerettsdomstol* i juni i år. Hun viser hvordan juridiske og pedagogiske betraktninger knyttet til fagets profil og formål og fritaksbestemmelsene i skolen kan komme i konflikt med hverandre. Artikkelen drøfter også hvilke ferdigheter som er relevante i faget, og om de grunnleggende ferdighetene fungerer som mål eller midler i KRL-faget.

”Hva får vi vite fra PISA 2006?” spør Marit Kjærnsli. Resultatene fra denne undersøkelsen blir offentliggjort i desember i år. I artikkelen blir det redegjort for hvilke typer data som produseres, rammeverkene for undersøkelsen, og hvilke områder det er mulig å måle utvikling på over tid. Slik bereder artikkelen grunnen for den kommende presentasjonen av resultatene og gir et verdifullt bidrag til en kritisk diskusjon.

I en oversiktsartikkel fokuserer Veslemøy Rydland på hvilke faktorer som ser ut til å ha betydning for skoleprestasjonene til elever fra språklige minoriteter. I lys av norsk og internasjonal forskning drøfter hun betydningen av sosioøkonomisk status og minoritetsstatus, kunnskaper på første- og andrespråket og varierende grad av sammenheng i elevenes erfaringer i hjem og skole. Til slutt diskuterer hun virkningen av ulike opplæringsmodeller.

I sitt forsøk på å plassere det andre fremmedspråket i et fagdidaktisk

perspektiv diskuterer Gunn Elin Heimark spørsmål som er relevante for både forskere og lærere i fremmedspråk, deriblant praktisk tilnærming til 2. fremmedspråk. Artikkelen gir en grundig gjennomgang av begreper som ofte blir brukt om hverandre. Heimark argumenterer for at læring av det andre fremmedspråket ikke ses isolert, men i sammenheng med læring av både første- og andrespråket.

”Tolk for mangfold - talsmann for enhet? Universitetskultur og lærerutdanning i det 21. hundreåret” er tittelen på Knut Kjeldstadlis debattinnlegg. Her retter han søkelyset mot den store betydningen klassebakgrunn, kjønn og etnisitet har for valg av utdanning. Han diskuterer om sosiale og etniske skiller reproduseres eller skapes på universitetene, og peker dermed på noen av de store utfordringene universitetenes lærerutdanning står overfor i dag.

Det har vært spennende å etablere en redaksjon for en ny type tidsskrift. I prosessen har vi hatt mange støttespillere. Ved denne anledningen vil vi takke *Institutt for lærerutdanning* (ILS), Universitetet i Oslo, som tok initiativet til tidsskriftet, og som aktivt har fulgt opp den videre prosessen. Vi takker også *Nasjonalt råd for lærerutdanning* for all støtte. Vi takker dessuten alle ressurspersoner landet rundt som har sagt seg villige til å sitte i redaksjonsrådet. Rådets sammensetning vil bli offentliggjort etter at rådet blir konstituert i november.

En spesiell takk rettes til fagkonsulentene som har gitt seg i kast med et nytt forum, og som har bidratt til å sikre kvaliteten på tidsskriftet. I arbeidet med denne utgaven har vi vært fem redaktører, og vi har hatt fjorten fagkonsulenter i sving. Uten denne frivillige innsatsen hadde tidsskriftet ikke kunnet bli til. Sist, men ikke minst, fortjener redaksjonslederen en stor takk for en uvurderlig innsats.

Nå håper vi at leserne vil ta tidsskriftet i bruk, utforske formen, la seg utfordre, informere eller overbevise av innholdet, og gjerne selv gå løs på tastaturet og spre ordet om *Acta Didactica Norge*.

Oslo, oktober 2007

Rita Hvistendahl

Ansvarlig redaktør